

Protokół

z kontroli problemowej przeprowadzonej w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Miasto Końskie i Gminę, w której zamieszkuje 36 668 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Michał Cichocki.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony ma mocy Uchwały Nr. XIII/61/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Końskich z dnia 15.03.1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich” oraz Zarządzenia Nr 4/90 Naczelnika Miasta i Gminy w Końskich z dnia 31 maja 1990 r. w sprawie utworzenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich.

Ośrodek posiada własny REGON 003674510 i NIP 658-12-16-100.

Dyrektorem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich jest Pan Lesław Bartosiński, a Zastępcą Pani Agnieszka Majchrzak .

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut Ośrodka przyjęty Uchwałą Nr XVI/178/2012 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 30.05.2012 r;

Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 204/2008 Burmistrza Miasta i Gminy Końskie z dnia 14 października 2008 roku. Zmian w Regulaminie dokonano na podstawie Zarządzenia Nr 6/2012 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich z dnia 15 czerwca 2012 r: w § 2 dodano stanowisko asystenta rodziny oraz zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmiany zostały zatwierdzone przez Burmistrza Miasta i Gminy Końskie,

Uchwałą Nr XII/125/2011 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie ustalania zasad odpłatności za usługi opiekuńcze i usługi pomocy sąsiedzkiej oraz wyżywienie w stołówce Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich,

Zarządzenia Nr 64/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Końskie z dnia 08 marca 2011 r

w sprawie upoważnienia Dyrektora M-GOPS w Końskich do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych,

Zarządzenie nr 260/2012 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 05.10. 2012 r. w sprawie upoważnienia Zastępcy Dyrektora M-GOPS w Końskich do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych,

Zarządzenie Nr 1/2012 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich z dnia 02 stycznia 2012 roku w sprawie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich,

Zarządzenie Nr 1/2013 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich z dnia 02 stycznia 2013 roku w sprawie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich,

Zarządzenie Nr 4/2013 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie ustalenia zasad i stawek Świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasiłku celowego) z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich w II kwartale 2013 roku.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź – inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 540/2013 z dnia 13 czerwca 2013 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 539/2013 z dnia 13 czerwca 2013 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Boh

Boh

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej* pod poz. 1/2013.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 17 -18 czerwca 2013 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 182 ze zm) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

- 1. Funkcjonowanie ośrodka w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.*
- 2. Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa.*
- 3. Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.*
- 4. Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.*
- 5. Ocena sposobu wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich mieści się w samodzielnym budynku będącym własnością Urzędu Miasta i Gminy w Końskich przy ulicy Armii Krajowej 22, tel. 41 372 79 20. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje budynek dwukondygnacyjny, pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe są dobre i dają klientom

BAK

możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji MGOPS jest bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Banku Spółdzielczego w Końskich.

Ad. 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 21 pracowników, tj.: dyrektor, zastępca dyrektora, 18 pracowników socjalnych i pielęgniarka świadcząca specjalistyczne usługi.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Dyrektor posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończył specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- **miernik: liczba mieszkańców gminy**

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w MGOPS = $36668/18 = 2037$
osób

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej

BOK

(Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 2 037 mieszkańców. W celu spełnienia wymogu ustawowego należy zatrudnić jednego pracownika socjalnego, minimum na ½ etatu.

Ad. 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r., poz. 182 z późn. zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887).

Zasiłki stałe.

Z danych zawartych w sprawozdaniu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej za 2012 rok oraz informacji przekazanych przez Dyrektora Ośrodka (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, iż w roku ubiegłym, pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **385 osób**, z czego **318 osób to osoby samotne**. Łączna kwota wypłaconych zasiłków stałych w 2012 roku to **1 497 124 zł**. Za **305 osób** Ośrodek opłacał składkę zdrowotną.

W roku 2013 roku do dnia kontroli pomoc w postaci zasiłku stałego otrzymuje **365 osób**, a za **307 osób** Ośrodek odprowadza składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybranych 10 teczek z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

PS.XVI.5010-175/2012; PS.XVI.5010-445/2012; PS.XV.8122d/268/10; PS.XV.5010-327/2012; PS.V/8122d/182/09; PS.XIII.5010-562/2012; PS.V.5010-34/12; PS.V.5010-514/2012; PS.XIII.5010-13/2013

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do ośrodka. Decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa i w sentencji, a w uzasadnieniu nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2012 r. wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, a przed ich wydaniem zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadu środowiskowego i zebrano wszystkie niezbędne dokumenty konieczne przy podjęciu decyzji.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Z danych zawartych w sprawozdaniu MP i PS-03 za 2012 rok oraz informacji sporządzonej przez Dyrektora MG OPS wynika, iż w roku 2012 pomoc okresową przyznano **154 osobom**. Koszt udzielonych świadczeń wyniósł w łącznej wysokości **116 723 zł**, w tym z **dotacja celowa 113 029 zł** i **3 694 zł ze środków własne**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 131 osób.

W roku 2012 Ośrodek nie wydał decyzji odmawiającej pomocy okresowej.

W roku 2013 do dnia kontroli przyznano pomoc 24 osobom głównie z tytułu bezrobocia.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.XVI.5011-144/2012; PS.XVI.5011-38/2013; PS.XV.5011-60/2013; PS.I.5011-46/2013; PS.XVII.5011-65/2013; PS.XVIII.5011-68/2013; PS.IX.5011-50/12; PS.IX.5011-109/12; PS.IX.5011-49/2013; PS.XII.5011-70/2013.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy

społecznej oraz upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach. W części decyzji widniał nieaktualny publikator kodeksu postępowania administracyjnego z 1980 roku.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych. Decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa i w sentencji, natomiast w uzasadnieniu nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W kilku przypadkach stwierdzono, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest nie zgodne z art. 106 ust. 1, pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za 2012 roku oraz z informacji przekazanych przez Dyrektora MGOPS wynika, iż pomocą w tym zakresie objęto ogółem **2760 osób**. Całkowity koszt Programu wyniósł **1 144 557 zł**, w tym dotacja **687 754 zł** i środki własne **457 803 zł**. Pomoc w formie posiłków otrzymało ogółem **665 osób**, w tym dzieci do 7 r. życia 133, 419 uczniów i 113 osób dorosłych na łączną kwotę **246 227 zł**. W 2012 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku celowego **1041 rodzin**. Koszt zasiłków celowych wyniósł **898 330 zł**.

W 2013 r. przyznano i wypłacono zasiłki celowe na zakup żywności w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” **1886 osobom** oraz 717 rodzinom, sfinansowano 395 dzieciom posiłki w szkołach, 244 rodziny zostały objęte dożywianiem.

Wojciech
R

30k

Dożywianie prowadzone jest aktualnie w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie miasta i gminy Końskie:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów od 1.01. 2012r. do dnia 14.06.2013 r.	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Bursa Szkolna w Końskich	11	5,00 zł	całodzienne wyżywienie
2.	Gimnazjum Nr 1 w Końskich	44	3,50 zł	obiad
3.	Gimnazjum Nr 2 w Końskich	50	3,50 zł	obiad
4.	Gimnazjum w Rogowie	24	2,00 zł	II śniadanie
5.	Gimnazjum w Stadnickiej Woli	42	3,50 zł	obiad
6.	Niepubliczne Przedszkole „Mały Miś” w Końskich	3	9,50 zł	całodzienne wyżywienie
7.	Przedszkole w Dziebałtowie	1	3,50 zł	obiad
8.	Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Końskich	10	5,00 zł	obiad
9.	Przedszkole Samorządowe Nr 2 w Końskich	7	5,00 zł	całodzienne wyżywienie
10.	Przedszkole Samorządowe Nr 3 w Końskich	46	5,00 zł	całodzienne wyżywienie
11.	Przedszkole Samorządowe Nr 4 w Końskich	9	5,00 zł	całodzienne wyżywienie
12.	Przedszkole Samorządowe Nr 7 w Końskich	8	5,00 zł	całodzienne wyżywienie
13.	Przedszkole w Kazanowie	2	5,00 zł	Całodzienne wyżywienie
14.	Przedszkole w Nieświniu	2	3,70 zł	obiad

15.	Przedszkole w Pomykowie	5	3,50 zł	obiad
16	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Baryczy	35	8,00 zł	całodzienne wyżywienie
17.	Szkoła Podstawowa w Modliszewicach	30	3,50 zł	obiad
18.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Końskich	57	3,50 zł	obiad
19.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Końskich	81	3,50 zł	obiad
20.	Szkoła Podstawowa w Dziebałtowie	68	3,50 zł	obiad
21.	Szkoła Podstawowa w Kazanowie	23	2,00 zł	II śniadanie
22.	Szkoła Podstawowa w Nieświniu	16	3,70 zł	obiad
23.	Szkoła Podstawowa w Rogowie	20	2,00 zł	II śniadanie
24.	Szkoła Podstawowa w Stadnickiej Woli	41	3,50 zł	obiad
25.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Końskich	4	6,00 zł	obiad
	Razem	639 dzieci z 495 rodzin		

Dodatkowo Ośrodek sfinansował koszt całodziennego wyżywienia 7 uczniów uczęszczających do szkoły poza terenem miasta i gminy Końskie. Koszt wyniósł 9,50 zł w Skarżysku Kam. i 10,00 zł w Kielcach.

Handwritten signature

Handwritten signature

Pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności do dnia kontroli skierowano do 725 osób.

Dzieci w szkołach podstawowych w Rogowie i Kazanowie oraz w gimnazjum w Rogowie otrzymują drugie śniadanie, co jest niezgodne z ideą Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

PS.XVI.5013-1432/2012; PS.XVI.5013-1762/2012; PS.XVI.5013-2143/2012; PS.XVI.5013-2653/2012; PS.XVI.5013-295/2013; PS.XVI.5013-642/2013; PS.XVI.5013-928/2013; PS.XVI.5013-1230/2013; PS.V.5013-366/12; PS.V.5013-1466/2012.

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.VIII.5023-133/2013; PS.V.5023-123/2013; PS.III.5023-460/2012; PS.II.5023-182/2013; PS.XVIII.5023-500/2012; PS.XV.5023-116/2013; PS.IV.5023-515/2012; PS.X.5023-81/2013; PS.X.5023-202/2012; PS.X.5023-76/2013.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W części wyżej wymienionych decyzji zespół kontrolny odnotował w podstawie prawnej brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W podstawie prawnej i sentencji decyzji przywoływano art. 108 kpa, natomiast w uzasadnieniu nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

BA

W kilku przypadkach przyznania pomocy celowej na zakup żywności stwierdzono, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest nie zgodne z art. 106, ust.1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Zasiłki celowe z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznawane były także w oparciu o Zarządzenia Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich w sprawie ustalenia zasad przyznawania i stawek Świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasiłku celowego) z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich. Zarządzenia były zmieniane albo raz w kwartale albo wydawane były comiesięcznie.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są dwa razy w roku: na okres od stycznia do czerwca oraz od września do grudnia.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

W Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich przy Domu Dziennego Pobytu funkcjonuje stołówka, która finansowana jest w 100 % ze środków własnych gminy. Zasady przyznawania posiłków i odpłatności reguluje Uchwała Nr XII/125/2011 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie ustalania zasad odpłatności za usługi opiekuńcze i usługi pomocy sąsiedzkiej oraz wyżywienie w stołówce Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich.

Przeciętnie z wyżywienia w stołówce w 2012 roku korzystało 86 osób. W 2013 roku Ośrodek wydał 83 decyzje przyznające posiłki w stołówce. Ze stołówki korzystają głównie osoby dorosłe.

Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich realizuje usługi opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich zatrudnionych jest 25 opiekunek w tym 9 osób z wykształceniem średnim, 2 osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz

Bok

Handwritten mark

14 osób z wykształceniem podstawowym, 5 osób ma dodatkowo ukończony kurs sióstr PCK, a jedna osoba ukończyła szkolenie z zakresu Pielęgnacji chorych w różnych schorzeniach. W zależności od stanu zdrowia i potrzeb podopiecznych usługi opiekuńcze świadczone są od jednej do pięciu godzin dziennie, bez sobót niedziel i świąt.

Usługi pomocy sąsiedzkiej były świadczone po trzy godziny dziennie w każdy dzień tygodnia.

Z usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki M-GOPS w Końskich w 2012 roku korzystały 52 osoby oraz 3 z pomocy sąsiedzkiej, natomiast w roku 2013 do dnia kontroli 47 osób oraz 1 osoba z pomocy sąsiedzkiej.

Zasady przyznawania usług i pobierania odpłatności reguluje Uchwała Nr XII/125/2011 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 14.11.2011 r. w sprawie ustalenia zasad odpłatności za usługi opiekuńcze i usługi pomocy sąsiedzkiej oraz wyżywienie w stołówce MGOPS w Końskich, w oparciu o karty pracy opiekunek potwierdzone przez świadczeniobiorców ponoszą koszty odpłatności w zależności od posiadanego dochodu.

Zgodnie z Uchwałą koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosi 14,70 zł, natomiast miesięczny koszt pomocy sąsiedzkiej we wszystkie dni tygodnia – 200 zł, od poniedziałku do piątku 150 zł, a w dni wolne od pracy i święta – 100 zł.

Sprawdzono następujące akta spraw:

PS.XIX/8136u/3134/11; PS.VIII.5026-3/2013; PS.XIII/8136u/3128/11; PS.XIII.5026-29/2012; PS.XIII.5026-70/2012; PS.XIII.5026-4/2013; PS.II/8136u/3133/2011; PS.II.8136/us/2058/11; PS.XII.5026-32/2012; PS.XII.5026-55/2012; PS.XII.5026-43/2013; PS.XII.5026-59/2013; PS.III.5026-22/2013.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego. W sentencji i podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 108 kpa, natomiast w uzasadnieniu nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Do trybu i zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla

Bok

osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2012 roku ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci chorych na autyzm korzystało 3 dzieci. Usługi wykonywali: logopeda, pedagog – logopeda i rehabilitant.

W 2013 roku ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci chorych na autyzm świadczonych przez 3 specjalistów-terapeutów korzysta 4 dzieci,

Warunki przyznawania odpłatności za usługi zostały uregulowane Zarządzeniem Nr 1/2012 Dyrektora M-GOPS w Końskich z dnia 02.01.2012 roku w sprawie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w M-GOPS w Końskich oraz Zarządzeniem Nr 1/2013 Dyrektora M-GOPS w Końskich z dnia 02.01.2013 roku w sprawie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w M-GOPS w Końskich oraz zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze posiadają wymagane przygotowanie i staż.

Ponadto Ośrodek świadczył usługi specjalistyczne dla 3 osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2012 r. usługi wykonywała zatrudniona pielęgniarka posiadająca kwalifikacje do wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (kurs kwalifikacyjny z pielęgniarstwa psychiatrycznego oraz 16-letni staż pracy w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych) oraz w okresie od miesiąca października 2012 r. do 31 grudnia 2012 roku na umowę zlecenie w wymiarze 60 godz. miesięcznie, pielęgniarka posiadająca odpowiednie kwalifikacje (kurs kwalifikacyjny z pielęgniarstwa psychiatrycznego oraz 16-letni staż pracy w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych).

W 2013 roku ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez pielęgniarkę zatrudnioną na umowę zlecenie korzystała 1 dorosła osoba w wymiarze 40 godzin miesięcznie. Pielęgniarka zatrudniona na umowę o pracę przebywała do 03.06.2013 r. na urlopie macierzyńskim, a obecnie korzysta z urlopu wypoczynkowego.

Warunki przyznawania odpłatności za usługi zostały uregulowane Zarządzeniem Nr 1/2012 Dyrektora M-GOPS w Końskich z dnia 02.01.2012 roku w sprawie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w M-GOPS w Końskich oraz Zarządzeniem Nr 1/2013 Dyrektora M-GOPS w Końskich z dnia 02.01.2013 roku w sprawie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w M-GOPS w Końskich oraz zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

BOK

K. K.

Z Zarządzenia wynika, że 1 godzina pracy logopedy i pedagoga w roku 2012 wynosiła 40 zł, a obecnie – 45 zł, rehabilitanta w 2012 r. i 2013 r. – 60 zł i 1 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych – 17,71 zł w 2012 r. i 20 zł w roku 2013.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich w okresie objętym kontrolą skierował do domu pomocy społecznej 12 osób. Łącznie w roku 2012 opłacał za pobyt 63 swoich mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej, a koszt udzielonej pomocy wyniósł 1 319 693 zł.

Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna realizowana jest w szczególności poprzez następujące działania: diagnozę środowiska (metoda indywidualnego przypadku, analiza, ocena sytuacji, planowanie działań), wizytację środowisk w miarę zachodzących potrzeb, informowanie o przysługujących świadczeniach, prowadzenie rozmów wspierających i motywujących do zmiany swojej sytuacji (pozytywne wzmacnianie i wydobywanie mocnych stron podopiecznego i członków rodziny), - towarzyszenie klientom w podejmowaniu tych działań oraz ich monitorowanie, szczególnie praca w kierunku aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz aktywizacja klientów poprzez kierowanie do uczestnictwa w szkoleniach i kursach celem podniesienia swoich kwalifikacji, kompetencji i umiejętności, działania profilaktyczne poprzez wyrabianie u osób i rodzin zachowań prozdrowotnych oraz dbałości o higienę osobistą oraz ład i porządek otoczenia, wnioskowanie o przydzielenie asystenta rodziny, rodzinom niewydolnym wychowawczo i ścisła współpraca z asystentami, praca z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - monitorowanie środowiska, nawiązywanie kontaktu z rodziną, podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia dziecka poprzez kierowanie wniosków do Sądu Rodzinnego, współpracę

30k

Maia
KW

z Sądem, KPP, PUP, Prokuraturą, PCPR, PZP, ZGM, Strażą Miejską, pielęgniarką środowiskową, psychologiem, terapeutą, pedagogiem szkolnym, nauczycielami i innymi instytucjami w razie potrzeby, pomoc w załatwianiu trudnych spraw urzędowych (pomoc przy redagowaniu pism i wniosków klientom np. przy ubieganiu się o mieszkanie socjalne oraz do Sądu w różnego rodzaju sprawach), kierowanie do specjalistów (np. psychologa, terapeuty, radcy prawnego i innych), informowanie o możliwościach uzyskania pomocy z innych instytucji, w tym wydawanie wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności, umawianie wizyt w poradniach specjalistycznych, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób bezdomnych, dotkniętych przemocą, niepełnosprawnych (schroniska, placówki wsparcia dziennego ŚDS, PCPR), przeciwdziałanie alkoholizmowi poprzez kierowanie do GKRPA, podejmowanie działań profilaktycznych w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W roku 2012 Ośrodek Pomocy Społecznej pracę socjalną prowadził z 1 883 rodzinami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni w roku 2012 zawarli 80 kontraktów socjalnych, w tym 64 w ramach PO KL. W roku bieżącym do dnia kontroli - 79 kontraktów, w tym 56 z PO KL. Kontrakty sporządzone zostały w sposób prawidłowy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 roku w sprawie wzoru kontraktu socjalnego.

Przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich funkcjonują dwie świetlice środowiskowe (jedna ma lokalizację w budynku MGOPS). Do każdej ze świetlic uczęszcza po 30 wychowanków. Są to dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych dotkniętych problemem alkoholowym. Świetlice są czynne w godz. od 9.00 do 17.00, a w ferie i wakacje od 7.30 do 15.30. Dzieci mają zapewniony dodatkowy posiłek w postaci słodkiej bułki lub kanapek i gorący napój. W każdej świetlicy zatrudnionych jest po 2 wychowawców.

W okresie wakacyjnym 2012 roku 90 dzieci, których rodziny objęte są wsparciem ze strony MGOPS w Końskich wyjechało na kolonie do Zakopanego. W roku bieżącym dzieci wyjadą do Krynicy Morskiej i Jastrzębiej Góry. Wypoczynek letni finansowany jest ze środków GKRPA w Końskich.

W ramach struktury organizacyjnej MGOPS w Końskich od 2006 roku działa także Klub Integracji Społecznej. Realizuje on zadania o charakterze terapeutycznym, zatrudnieniowym i samopomocowym. W 2012 roku z systemowego wsparcia

BOL

psychologicznego (3 lub więcej spotkań) skorzystały 23 osoby. Dodatkowo psycholog przeprowadził 154 rozmowy z 52 osobami mającymi trudności w zakresie wychowania dzieci, konfliktów małżeńskich i rodzinnych, uzależnionymi i ich rodzinami.

Klub pośredniczył w organizacji i koordynował prace społecznie użyteczne. W roku 2012 w ramach tych prac zatrudnionych były 10 osób, a roku 2013 – 11.

Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudnionych jest obecnie dwóch asystentów rodziny: 1 osoba na umowę o pracę i 1 osoba na umowę zlecenie. W 2012 roku wsparciem i pomocą zostało objętych 12 rodzin z terenu miasta i gminy Końskie, natomiast w roku 2013 roku wsparciem objęto 13 rodzin.

MGOPS w Końskich pozyskał środki finansowe na zatrudnienie asystenta w ramach Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych, przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur lub informacje z tych instytucji o nie pobieraniu świadczeń, zaświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Dyrektor MGOPS w Końskich oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje wymagane na zajmowanych stanowiskach. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest nie zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz.182 z późn. zm.), na jednego pracownika przypada 2 037 mieszkańców. W celu spełnienia wymogu ustawowego należy zatrudnić jednego pracownika socjalnego, minimum na ½ etatu.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i klienci mają możliwość przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych. W październiku 2012 roku wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z nowo obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, ale przed ich wydaniem zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadów środowiskowych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Jedną z danych, która uległa zmianie było kryterium dochodowe.

W każdej formie pomocy decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa i w sentencji, natomiast w uzasadnieniu nie informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W kilku przypadkach przyznania zasiłku celowego z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz przy zasiłkach okresowych zespół kontrolny stwierdził, iż pomoc przyznawana była i wypłacana nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co jest niezgodne z art. 106, ust. 1, pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

W części decyzji na zasiłki celowe i dożywianie z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” odnotowano w podstawie prawnej brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Ponadto w kilku przypadkach przywoływano nieaktualny publikator kodeksu postępowania administracyjnego z 1980 roku.

Kontrolowana jednostka wykorzystuje w stopniu zadawalającym kontrakt socjalny.

W kontrolowanym Ośrodku od 1 lipca 2012 roku zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny, którzy pracowali z 12 rodzinami, a obecnie z 13.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem Ośrodka.

Ba

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Dyrektor jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Dyrektorowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Dyrektor jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Dyrektora OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź

2. Barbara Nowak

Ze strony kontrolowanej:

D Y R E K T O R

Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich

05.07, 2013, Dok

mgr Lesław Bartosiński

Kielce, dn. 02 lipca 2013 r.

Data podpisania protokołu:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

mgr Renata Sętecińska

Miejsko - Gminny
Ośrodek Pomocy Społecznej
26-200 Końskie
ul. Armii Krajowej 22, tel. 041/372-79-20
NIP 658-12-16-100